

vrecunii sentiment real. În fiecare om există asemenea reprezentări „generale” ale stărilor afective (iubire, frică, supărare, bucurie, furie etc.) și oricine posedă procedee, mai mult sau mai puțin „expresive”, de a le reda „în general”. Acest mod de a „juca” e elementar, la-ndemina oricui.

Dar diletanțul nu înlocuiește doar realitatea din jurul său cu o realitate iluzorie, el se înlocuiește și pe sine cu o iluzie.

Înțelegerea simplistă a noțiunii de „transpunere” în personaj duce la desconsiderarea celui mai important element al jocului — propria individualitate fizică și psihică —, precum și a lumii înconjurătoare. Terorizați de ideea necesității de a fi „altcineva”, mulți cred că ceea ce îi împiedică să devină „personajul” este propria lor realitate corporală și psihică, propria lor rațiune și simțire; și, atunci, din clipa abordării rolului, recurg la procedeele caracteristice al înstrăinării de sine, înlocuind comportamentul lor obișnuit, natural, cu unul de impru-

mut, inventat, compus, înlocuind comunicarea vie, reală, cu un simulacru de comunicare. Întregul aparat senzorial își încetează activitatea, refuzând să recepțeze impulsurile, ochiul privește în gol, urechea nu mai aude, membrele nu se mai supun controlului, întreg corpul se crispează, își pierde coordonarea, respirația devine sincopată, „gîfîită”, ca a unui om care se sufocă, încetînd să fie un proces normal, vorbirea devine mecanică, declamată, neomenească, un simplu joc de tonuri recitate pe dinafară.

^{1, 2} K. S. Stanislavski, „*Munca actorului cu sine însuși*”, E.S.P.L.A., 1955, p. 47—48.

³ Viola Spolin, „*Improvizații pentru teatru*” (Indreptar tehnic), text dactilo, I.A.T.C.

^{4, 5, 6} K. S. Stanislavski, „*Munca actorului cu sine însuși*”, E.S.P.L.A., 1955, p. 103, 104, 105.

NOTE

Spectacole care... „merg”?

Stagiunea artistică estivală se organizează în multe orașe ale țării, dar partea ei cea mai bogată este preluată de litoralul Mării Negre.

În stagiunile de pe litoralul nostru se perindă în fiecare vară sute de mii de turiști, inclusiv oaspeți străini. În nici un oraș din țară, și deci nici în Capitală, teatrele nu pot avea un public atât de numeros și de variat. De multă vreme, pentru teatre, scenele litoralului au devenit un loc unde-și sporesc popularitatea și chiar renu-

mele. Radu Beligan mărturisea, într-o discuție, că Naționalului bucureștean turneele estivale pe litoral li aduc, de regulă, succese, și de aceea reprezintă aici spectacole care să-l... reprezinte. În această vară, ca și în anii din urmă, Teatrul Național din Capitală programează trei turnee pe litoral, cu *Filumena Marturano*, *Gimnastică sentimentală*, *Ca-voul de familie*, *Idolul și Ion Anapoda*, *Titanic-Vals* (premieră 1983); toate spectacolele se desfășoară în montarea și cu distribuția de la premieră. În această privință, Teatrul Național din București este, din păcate, printre excepții; majoritatea celorlalte teatre pornesc de la premisa, greșită, că pe litoral „merge” orice. Astfel, deși au în repertoriu spectacole de ținută, trimit în turneu reprezentații prăfuite, pe care nu le mai joacă la sediu (de pildă, *Siciliana*, a Teatrului „Ion Vasilescu” din Giurgiu, *Happy-end la miliție*, a

Teatrului Municipal din Ploiești, considerate de mulți ani „bune pentru litoral”). Totodată există mentalitatea că reprezentațiile estivale trebuie să fie „ușoare”, pe cît posibil divertismente muzicale. Nu avem nimic împotriva unor asemenea spectacole, care își au locul lor, cînd sint de calitate, în orice program de vacanță, ci împotriva absolutizării acestei formule; în fapt, însă, cu excepția Teatrului „Fantasio” din Constanța, nici un teatru de revistă nu dă spectacole pe litoral.

Integrată în Festivalul național „Cîntarea României”, stagiunea litoralului cuprinde manifestări artistice variate, dintre care teatrului îi revine un rol principal; de aceea, se cuvine să se acorde toată atenția calității acestei prezențe.

S. V.